

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobce: A. Y.,
nar. ,
státní příslušnost Alžírská demokratická a lidová republika,
bytem ,

zastoupen Mgr. Umarem Switatem, advokátem,
sídlem Dědinova 2011/19, Praha 4,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**, Odbor azylové a migrační
politiky,
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2022, č. j. MV-71339-2/OAM-2022,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zastaveno řízení o žádosti o mezinárodní ochranu podle § 11a odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).
2. Žalobce namítá, že podle žalovaného se jedná o další opakovanou žádost, kdy Alžírsko posuzuje jako bezpečnou zemi, kde nedochází k aktům pronásledování ani riziku reálného nebezpečí vážné újmy. Žalovaný řízení zastavil, ačkoli mu je známo, že žalobce je ve věku seniora, je trvale vážně nemocný, psychicky labilní. Je odkázán výživou i osobní péčí na svého syna, který je občanem České republiky, se kterým zde žije ve společné domácnosti. Žalobce není schopen samostatně vycházet z bytu. Žalovaný nedal žalobci možnost prokázat existenci tvrzených skutečností, žalobce neměl možnost prokázat, že s ohledem na jeho postupující seniorní věk a omezenou soběstačnost mu v Alžírsku hrozí nebezpečí vážné újmy. Je nesporné, že se jedná o opakovanou žádost, nicméně žalovaný dostatečně neřešil individuální okolnosti věci, pečlivě nezkoumal nové důvody. Žalobce v průběhu řízení částečně doložil lékařské zprávy, které prokazují jeho trvale nepříznivý zdravotní stav i stav manželky, nejsou schopni se o sebe starat. Žalobce ani manželka, která je také vážně psychicky nemocná a těžká diabetička, nejsou schopni se bez doprovodu syna vzdálit se z bytu, navštívit lékaře ani si obstarat základní potraviny. Žalobce je závislý na lékařské péči, která je mu v České republice poskytována, je závislý na lécích, kterých by se mu v zemi původu nedostalo a je závislý na péči třetí osoby. Žalobce žije na území České republiky řadu let a má zde svoji celou rodinu, na území České republiky žijí všechny dospělé děti žalobce se svými manželi a dětmi. V zemi původu nemá nikoho. Žalobce nemá v zemi původu majetkové ani jiné vazby. Žalobce k prokázání svých tvrzení a vazeb na území navrhuje provedení dokazování lékařskými zprávami, účastnickým výsledkem, výsledkem syna. Zhoršení zdravotního stavu a absolutní závislost na synovi a rodinné poměry, které v předchozím řízení nebyly pečlivě zjištěny, by mohly být důvodem k opětovnému posouzení žádosti s ohledem na riziko vážné újmy. Syn má na území manželku a děti a není schopen Českou republiku opustit a následovat žalobce do země původu. Žalobce je přesvědčen, že není schopen návratu do Alžírska, kde by se ocitl bez přístřeší, bez lékařské péče, bez možnosti léčby a kde by byl jeho život ohrožen. Žalobce se obává o svůj život. Poukazuje na v předchozím řízení uvádění bezpráví a nespravedlivé soudnictví v zemi původu, které se nezměnilo. V zemi původu by byl vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu a hrozí mu vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Správní orgán procesně pochybil tím, že se žalobcem neprovedl pohovor ke zjištění stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Nedal žalobci možnost svá tvrzení prokázat či vysvětlit a nedal mu možnost v řízení uplatnit nové skutečnosti a nepoučil ho ani o případných vadách žádosti. Žalobce neobdržel výzvu k doplnění důvodů žádosti, postup správního orgánu byl pouze formální. Žalobce m za to, že byl zkrácen na svých procesních právech. Zastavení řízení bylo předčasné a nezákonné. Skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, nemá ve správním spise oporu. Je otázkou, zda se nachází ve spisovém materiálu rozhodnutí žalovaného o předchozích žádostech o udělení mezinárodní ochrany, zda má žalovaný k dispozici kompletní spis. Žalobce namítá nepřezkoumatelnost a nesprávnost napadeného rozhodnutí. Má za to, že jsou splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Žalobci v zemi původu hrozí ztráta lidské důstojnosti, ponižující zacházení, bída spojená se životem na ulici a neposkytnutí nezbytně nutné lékařské péče. Žalovaný si neopatřil aktuální informace o situaci v zemi původu, a to ani v rámci nezbytného individuálního posouzení případu žalobce. Závěr správního orgánu je spekulativní a není Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

podložen důkazy. Žalobce odkazuje na judikaturu týkající se opakovaných žádostí o udělení mezinárodní ochrany. Poukázal na neochotu a neschopnost státních orgánů pomoci občanům v obdobné situaci, špatnou ekonomickou situaci.

3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Má za to, že zjistil skutečný stav věci, případ posuzoval ve všech souvislostech a pro aplikaci ust. § 11a odst. 3 zákona o azylu měl zákonný důvod. Aktuální žádost žalobce je již třetí v pořadí. Žalovaný posoudil důvody další opakované žádosti a provedl srovnání s tvrzeními, která žalobce učinil v rámci předchozích řízení ve věci mezinárodní ochrany. Ve své další opakované žádosti o mezinárodní ochranu neuvedl žalobce žádné nové skutečnosti, nepoukázal na podstatnou změnu okolností případu a nebyly shledány nové skutečnosti či okolnosti, na jejichž základě by bylo možné se důvodně domnívat, že by žalobce byl vystaven pronásledování nebo hrozbě vážné újmy. Žalovaný poukázal na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 30. 09. 2016, č. j. 78 Az 32/2016 – 18. V případě žalobce shledal důvody jednotlivých žádostí prakticky shodnými. Žalobce v případě třetí žádosti zcela obecně uvedl, že žádá o mezinárodní ochranu z důvodů politických a humanitárních, ale blíže tyto důvody nespecifikoval, ačkoliv byl o průběhu řízení řádně a prokazatelně poučen. V této souvislosti rovněž není důvodná námitka, která se týká toho, že s žalobcem nebyl veden pohovor, neboť v případě další opakované žádosti se podle § 23 odst. 2, písm. b) zákona o azylu pohovor neprovádí. Žalovaný je toho názoru, že žadatele o mezinárodní ochranu při podání další opakované žádosti i nadále stíhá tzv. břemeno tvrzení, kdy primární zdrojem informací je on sám. Žalobce v další opakované žádosti neuvádí žádné skutečnosti či zjištění a současně ani z úřední činnosti příslušného správního orgánu nejsou známy nové skutečnosti, které žalobce nemohl bez svého zavinění uvést již v předchozím řízení, a jež by svědčily o jeho možném pronásledování nebo hrozbě nebezpečí vážné újmy podle zákona o azylu. Poukázal na důvodovou zprávu k zákonu týkající se další opakované žádosti.
4. V doplnění žaloby žalobce sdělil, že jeho syn je občanem České republiky, má k němu zákonnou vyživovací povinnost, žalobce je ve věku seniora a není schopen se sám žít. Žalobce nepobírá v České republice důchod či jiné sociální dávky, na důchod nemá nárok ani v zemi původu, kde důchody neexistují. Žalobce zopakoval, že mu v zemi původu hrozí vážná újma. Poukázal opětovně na svůj vyšší věk, zdravotní problémy a závislost na synovi. Ve vyjádření k vyjádření žalovaného k žalobě uvedl, že dle něj žalovaný nezohlednil nové skutečnosti, které žalobce nemohl uvést bez svého zavinění v předchozím řízení, tj. špatnou situaci v zemi původu, pokročilý věk žalobce, významné zhoršení zdravotního stavu a absolutní závislost na synovi.
5. Z obsahu spisového materiálu, vyplynuly následující, pro rozhodnutí podstatné skutečnosti:
6. Žalobce podal dne 8. 4. 2022 žádost o udělení mezinárodní ochrany, a to již třetí v pořadí. Ke své žádosti sdělil, že žádá o azyl z politických a humanitárních důvodů, při pohovoru by chtěl uvést nové skutečnosti. V případě návratu do Alžírsko má obavu o svůj život.
7. Součástí správního spisu je rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2015, č. j. OAM-429/ZA-ZA02-ZA15-2015, kterým bylo rozhodnuto, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je nepřijatelná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu a řízení bylo zastaveno. Státem příslušným k posouzení žádosti byla shledána Francouzská republika. Z odůvodnění tohoto rozhodnutí mj. vyplývá, že žalobce k této žádosti sdělil, že důvodem opuštění vlasti byla tamní nespravedlnost. Byl s ním veden soudní proces, který vyhrál, avšak nikdy neobdržel rozsudek. Měl také spor s ředitelem školy, kam chodil jeho syn.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

8. Žalobce požádal v dubnu 2018 o udělení mezinárodní ochrany znovu, kdy dne 8. 1. 2019 bylo rozhodnutím č. j. OAM-361/ZA-ZA11-LE26-2018 rozhodnuto, že se mezinárodní ochrana podle § 12 – 14b zákona o azylu žalobci neuděluje. Z odůvodnění tohoto rozhodnutí mj. vyplývá, že rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2015, č. j. OAM-429/ZA-ZA02-ZA15-2015, bylo v navazujícím soudním řízení zrušeno, následně žalovaný znovu vydal rozhodnutí o tom, že příslušná je v rozhodování Francouzská republika. Žaloba proti tomuto rozhodnutí byla zamítnuta. Vzhledem k délce popsaného řízení však nemohlo již být provedeno přemístění žalobce do příslušného státu, a to z důvodu promeškání lhůty pro přemístění, příslušnost Francouzské republiky zanikla.
9. Z odůvodnění rozhodnutí ze dne 8. 1. 2019 dále plyne, že žalobce ke své druhé žádosti z roku 2018 sdělil, že netrpí žádnými velkými zdravotními obtížemi, pouze jej bolí záda při intenzivní zátěži. Za důvod podání žádosti označil nespravedlnost v Alžírsku. Při pohovoru upřesnil, že se ve vlasti živil výrobou nábytku. Jednou se ocitl před soudem, i když se cítil nevinný, ve vlasti dle něj panuje nespravedlnost. Bylo to konkrétně v rámci dědického řízení, kdy byl jedním z dědiců. Měl mít také potíže ohledně toho, že se na něj dívají divně lidé z vesnice kvůli tomu, že myslí, že je křesťan. Další problémy měl mít s ředitelem školy, kterou navštěvoval jeho syn. Do Evropy odjel z důvodu nespravedlnosti v Alžírsku. K dotazu, z jakého důvodu se nepokusil si v mezích legalizovat pobyt, uvedl, že si myslel, že musí počkat dva roky, aby podal znovu žádost, nevěděl, že jsou zde i jiné možnosti. K dotazu, zda mu něco brání v tom odjet do vlasti, vyřídil si tam doklady pro legální pobyt v ČR, sdělil, že toto je nemyslitelné, ve vlasti je nespravedlnost. Ve vlasti prodal téměř všechny majetek, prostředky dal synovi, aby s nimi mohl v ČR obchodovat. Musí se také starat o manželku, syny a vnuky, žijí společně. Do Alžírska se bude moci vrátit, až tam nebude nespravedlnost. Byl řadovým členem hnutí MAK. Ve svém věku si chce užívat života a svobody, nepotřebuje žádnou podporu. Žalovaný na základě tvrzených a zjištěných skutečností žalobci mezinárodní ochranu neudělil. Proti jeho rozhodnutí podal žalobce žalobu, která však byla zamítnuta, a to Krajským soudem v Brně (rozhodnutí č. j. 32 Az 6/2019 – 126 ze dne 3. 6. 2021). Následnou kasační stížnost odmítl Nejvyšší správní soud (usnesení č. j. 10 Azs 278/2021 – 20 ze dne 14. 9. 2021).
10. Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
11. Soud předně pro upřesnění uvádí, že žalobce ve své žalobě odkazuje na judikaturu týkající se tzv. opakovaných žádostí, v dané věci se však jednalo o tzv. další opakovanou žádost, pro kterou jsou zákonem o azylu vyžadovány přísnější podmínky, než pokud jde o žádost první či žádost opakovanou. Tyto podmínky jsou definovány konkrétně v § 11a odst. 3 zákona o azylu, dle kterého *podal-li cizinec další opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany a nelze-li se s ohledem na předchozí řízení nebo podstatnou změnu okolností vztahujících se k možnému pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo k hrozbě vážné újmy podle § 14a důvodně domnívat, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování, že mu hrozí vážná újma nebo že již splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny podle § 13 a 14a, ministerstvo řízení usnesením zastaví. Usnesení o zastavení řízení lze vydat do 10 dnů ode dne podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany.*

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

12. Zmíněné přísnější podmínky jsou vyžadovány mimo jiné s cílem zabránit zneužití institutu mezinárodní ochrany opakovaným podáváním žádostí o její udělení. Na rozdíl od tzv. opakované žádosti v případě další opakované žádosti musí dojít k podstatné změně okolnosti z uvedených důvodů, v opačném případě se řízení zastaví. Účelem institutu další opakované žádosti je, aby žadatel o azyl neustálým podáváním žádosti se nedostával opakovaně do postavení žadatele o azyl s fikcí pobytového oprávnění.
13. Žalobce ke své žádosti uvedl, že žádá o udělení mezinárodní ochrany z důvodu nových skutečností, žádá o udělení humanitárního azylu a azylu z politických důvodů, přičemž ani jeden z těchto aspektů podrobněji nepopsal a pouze sdělil, že nové důvody podrobně rozvede při pohovoru. Žalobcova tvrzení tedy nebyla nikterak konkrétní. Svá tvrzení specifikoval až v podané žalobě, kde poukazuje na vyšší věk, nemohoucnost z důvodu zdravotního stavu, závislost na synovi a neschopnost návratu.
14. Žalovaný se přes absenci konkrétních tvrzení žalobce zabýval posouzením, jsou-li zde okolnosti, které by nasvědčovaly, že by žalobce mohl být ve vlasti pronásledován dle § 12 zákona o azylu, nebo že by mu mohla hrozit újma dle § 14a zákona o azylu.
15. I rozhodnutí o další opakované žádosti je potřeba dostatečně odůvodnit ohledně relevantních změn v situaci v zemi původu žalobce. Odůvodnění napadeného rozhodnutí bylo dostačující, ob stojí i ohledně požadavků uvedených v rozsudku ze dne 3. 10. 2017 č. j. 9 Azs 185/2017-38, kde Nejvyšší správní soud dovodil, že: „Na odůvodnění tohoto rozhodnutí je proto třeba klást nároky, které rozšířený senát zformuloval ve vztahu k rozhodnutí o opakované žádosti dle dřívější právní úpravy. Ve všech těchto případech je třeba trvat na tom, aby ministerstvo zdůvodnilo jednak svůj závěr, že cizinec ve své žádosti neuvedl relevantní důvody, které nemohl uplatnit v předchozích žádostech, jednak že v zemi jeho původu nedošlo k podstatným změnám, které by mohly mít vliv na případné udělení mezinárodní ochrany.“
16. Žalovaný politickou a bezpečnostní situaci v zemi žalobce posuzoval na základě Informace OAMP MV ČR ze dne 12. 10. 2021 Politická a bezpečnostní situace v zemi a došel k závěru, že situace v zemi se od předchozí žádosti žalobce nezměnila. Zpráva použitá žalovaným byla s ohledem na datum jeho rozhodování (duben 2022) aktuální a obsahovala informace o zemi původu. Zároveň žalovaný doplnil, že pravidelně sleduje zprávy o této zemi, dle jeho zjištění je tamní situace stabilní, země není ve válečném konfliktu, politický rámec se dlouhodobě výrazně nemění. Žalovaný také uvedl, že Alžírsko je již řadu let považováno za tzv. bezpečnou zemi původu, kde bez dalšího nedochází k aktům pronásledování ani riziku reálného nebezpečí vážné újmy.
17. Žalovaný také poukázal na předchozí azylová řízení žalobce. Ve druhém z nich žalobce žádal o udělení mezinárodní ochrany z důvodu soudního sporu ve věci dědického řízení, dále měl mít také spor s ředitelem školy. Tyto problémy byly žalovaným zhodnoceny v předchozím řízení, kdy žalobci nebyla mezinárodní ochrana udělena, a rovněž byly posouzeny v rámci soudního přezkumu, který rozhodnutí žalovaného potvrdil. Ve věci žalobce byla následně usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2021, č. j. 10 Azs 278/2021-20, odmítnuta kasační stížnost vztahující se k jeho opakované žádosti, neboť ji žalobce ve lhůtě nedoplnil.
18. Žalobce v žalobě namítá, že žalovaný mu nedal prostor k tomu, aby uvedl důvody, které jej vedly k podání opakované žádosti, že nezjistil, o jaké nové skutečnosti žalobce žádost opírá ani jej nepoučil o možnostech doplnění a neprovedl pohovor, přičemž žalobce má zároveň za to, že nové skutečnosti uvedl.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

19. K tomu soud poukazuje na skutečnost, že v případě žalobce se jednalo o další opakovanou žádost, pro kterou je podstatné naplnění podmínek uvedených ve výše citovaném ustanovení § 11a odst. 3 zákona o azylu.
20. Namítá-li žalobce, že mu nebylo umožněno prokázat tvrzené skutečnosti, pak k tomu soud uvádí, že žalobce ke své třetí žádosti žádné konkrétní důvody neuvedl, naopak poukázal zcela obecně na politické a humanitární důvody, a to přesto, že byl žalovaným o povinnosti uvést své důvody k žádosti poučen, jak vyplývá ze správního spisu. Žalobce svými obecnými tvrzeními povinnosti tvrzení nedostál. V žádosti sdělil, že se podrobněji vyjádří při pohovoru, avšak jeho povinností bylo uvést vše potřebné již k žádosti, naopak není na žalobci, aby určoval, ve které fázi řízení bude která tvrzení sdělovat. Jestliže žalobce žádná konkrétní tvrzení neuváděl, tím méně by je mohl prokazovat.
21. Ohledně absence provedení pohovoru soud také uvádí, že podle § 23 odst. 2 písm. b) zákona o azylu se pohovor neprovádí, byla-li podána opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany; v takovém případě ministerstvo umožní sdělit důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany písemně nebo jiným vhodným způsobem. Citované ustanovení zákona o azylu ohledně pohovoru se výslovně vztahuje k tzv. opakované žádosti, tj. žádosti podané druhé v pořadí, která předpokládá možnost relevantních nových tvrzení ze strany žalobce. Jakkoli nepochybně i k další opakované žádosti může dotyčný sdělit nové relevantní skutečnosti, budou tyto posuzovány ve smyslu § 11a odst. 3 zákona o azylu, tedy bude zjišťováno, zda se lze *s ohledem na předchozí řízení nebo podstatnou změnu okolností vztahujících se k možnému pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo k hrozbě vážné újmy podle § 14a důvodně domnívat, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování, že mu hrozí vážná újma nebo že již splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny podle § 13 a 14a*. Přestože se ustanovení § 23 odst. 2 písm. b) zákona o azylu výslovně k další opakované žádosti nevztahuje, nepochybně i v případě další opakované žádosti platí, že pohovor s žadatelem se neprovádí, neboť podstatná je uvedená změna okolností. V případě žalobce není pochyb, že měl možnost sdělit své důvody v rámci žádosti. Žalovaný postupoval podle § 11a odst. 3 zákona a zkoumal, zda došlo v případě žalobce k naplnění podmínky předpokládané daným ustanovením.
22. Lze shrnout, že v případě žalobce nebylo žalovaným zjištěno naplnění podmínek dle § 11a odst. 3 zákona o azylu. Nebyly zjištěny žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možné se domnívat, že by žalobce mohl být ve vlasti ohrožen pronásledováním či vážnou újmu. Soud považuje zhodnocení situace v zemi žalovaným za dostačující. Nebezpečí hrozícího pronásledování či vážné újmy neplyne z žalobcem uvedených důvodů žádosti – obecné politické a humanitární důvody, obecně tvrzená obava o život, taktéž to nevyplývá ani ze skutečností zjištěných žalovaným, a neplyne to konečně ani z předchozích řízení o žádostech žalobce.
23. Jak soud již uvedl, konkretizoval žalobce důvody své žádosti až v žalobě. V té poukázal na špatnou situaci ve vlasti, kdy tento argument lze podřadit pod jím v žádosti uvedené politické důvody. K tomu lze uvést, že žalovaný se v rámci hodnocení důvodů dle § 11a odst. 3 zákona o azylu adekvátně vypořádal posouzením situace v zemi.
24. Co se týče tvrzených humanitárních důvodů, prezentoval žalobce tyto důvody ve své žádosti pouze obecně bez vztahu k hrozbě pronásledování či vážné újmy, proto se jimi žalovaný v rámci svého hodnocení nebyl povinen, s ohledem na to, že šlo o další opakovanou žádost, blíže zabývat.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

25. Žalobce tyto důvody specifikoval až v podané žalobě, ve které současně zmínil, že by mu z tohoto důvodu mohla v zemi původu hrozit újma. Konkrétně za humanitární důvody označil rodinné vazby, vysoký věk, špatný zdravotní stav, absolutní závislost na synovi, nemožnost návratu.
26. K těmto důvodům soud dodává, že humanitární důvody týkající se (především) rodinných vazeb byly předmětem soudního přezkumu ve věci manželky žalobce. Nejvyšší správní soud konkrétně usnesením ze dne 22. 10. 2021, č. j. 4 Azs 240/2021-34, její kasační stížnost odmítl. Zdejší soud si pro úplnost dovoluje na zmíněné rozhodnutí odkázat. Jak totiž již uvedl výše, kasační stížnost ve věci žalobce byla odmítnuta pro její nedoplnění.
27. Nejvyšší správní soud ve svém usnesení mj. uvedl, že: *„Pokud stěžovatelka zpochybňuje neudělení humanitárního azylu s odkazem na svoji osobní a rodinnou situaci (tedy na skutečnost, že její synové žijí na území České republiky a ona si zde již zvykla a návrat do Alžírsky by pro ni byl velmi obtížný), uvádí k tomu Nejvyšší správní soud, že v judikatuře lze v podstatě vysledovat tři základní okruhy situací, kdy by nucené opuštění hostitelské země mohlo představovat porušení práva na soukromý či rodinný život natolik zásadní povahy, že by mohlo odůvodňovat udělení humanitárního azylu. Bude tomu tak 1) je-li žadatel o azyl vážně nemocen, přičemž v zemi původu by se mu nedostalo potřebné péče (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2009, č. j. 6 Azs 34/2009 - 89), 2) je-li zásadním způsobem odkázán na péči jiné osoby nebo sám o jinou osobu pečuje, přičemž tato je na jeho péči významně závislá (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2015, č. j. 3 Azs 256/2014 - 27), 3) strávil-li žadatel na území hostitelského státu výraznou část svého dětství a má v něm vybudovány sociální vazby, zatímco v zemi původu nikdy žádné významné vazby neměl (např. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 28. 7. 2020 ve věci č. 25402/14, Pormes proti Nizozemsku). Přestože výše uvedený výčet není (a z povahy institutu humanitárního azylu nemůže být) úplný, umožňuje přinejmenším částečné srovnávání různých situací žadatelů o azyl.“*
28. A dále: *„Důvody, o které stěžovatelka svůj nárok na humanitární azyl opírá, přitom svoji závažností výše uvedených kritérií nedosahují. Jak správně uvedl žalovaný, skutečnost, že stěžovatelka je na území České republiky déle než šest let, má zde vytvořeny rodinné vazby, a proto chce na jejím území zůstat, není důvodem pro udělení azylu. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004 - 94, „azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na „složitost mechanismů“, které tento upravuje.“ Stěžovatelka dále není nemohoucí, ani na ní na území České republiky není nikdo existenčně závislý, neboť oba její synové jsou zletilí a ze správního spisu nevyplývá, že by nebyli schopni se o sebe sami postarat. Zmínkou o psychických problémech stěžovatelky a skutečnosti, že na ně bere léky, se Nejvyšší správní soud nemohl zabývat, neboť to stěžovatelka uvedla poprvé až v kasační stížnosti (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Při pohovoru totiž tvrdila, že žádnými zdravotními problémy netrpí, v žalobě pak zmínila pouze své problémy s klouby.“*
29. Z citovaného rozhodnutí vyplývá, že argumenty (především rodinné vazby) uváděné manželkou žalobce nebyly shledány důvodné pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Tím méně pak tyto důvody mohou svědčit pro pronásledování či vážnou újmu (§ 12 či 14a

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

zákonu o azylu) a vyhovět tak podmínkám dle § 11a odst. 3 zákona o azylu. Důvody uváděné manželkou byly obdobné jako nynější důvody žalobce – vztah k synovi.

30. Co se týče v žalobě označených tvrzení o vysokém věku, špatném zdravotním stavu, závislosti na synovi, nemožnost vycestovat, nedostatečné lékařské péči a léků v zemi původu žalobce, pak soud uvádí, že jakkoli nelze vyloučit zhoršení ekonomické situace žalobce v zemi původu či obtížnější zajištění zdravotní péče, žádná z těchto skutečností nedokládá bez dalšího hrozbu pronásledování či vážné újmy. Ohledně věku žalobce soud uvádí, že ten nelze považovat za natolik vysoký, aby byl sám o sobě důvodem pro to se domnívat, že by žalobci mohla z tohoto důvodu hrozit vážná újma.
31. Co se týče tvrzení o špatném zdravotním stavu a absolutní závislosti žalobce na jeho synovi, kdy tento stav žalobce dokládá za pomoci lékařských zpráv, pak soud uvádí, že tyto žalobce doložil až v rámci soudního řízení. Pokud žalobce namítá, že v průběhu řízení částečně doložil lékařské zprávy, pak soud konstatuje, že takové zprávy součástí správního spisu nejsou a ani z ničeho nevyplývá, že by žalobce jakékoli takové zprávy k žádosti či později měl dokládat. Žádost žalobce obsahovala pouze již zmíněná obecná tvrzení.
32. K tomu soud uvádí, že již od okamžiku podání žádosti o mezinárodní ochranu byl žalobce zastoupen advokátem. Bylo zcela na žalobci, aby v součinnosti s advokátem podal žádost o mezinárodní ochranu tehdy, až měl ujasněno, na základě čeho žádá o mezinárodní ochranu, nehledě k určitým zkušenostem z předchozích azylových řízeních.
33. Žalobce předložil lékařskou zprávu o zdravotním stavu manželky ze dne 14. 2. 2022, dle které trpí onemocněním diabetes. Zdravotní stav manželky nezakládá jakoukoliv azylovou relevanci ve vztahu k žalobci, nehledě k úvahám o irelevanci této zprávy ve vztahu k manželce žalobce (viz. rozsudek zdejšího soudu č.j. 16 Az 10/2022 – 36).
34. Dále žalobce předložil lékařskou zprávu ze dne 19. 10. 2021, dle které žalobce trpí nespecifikovaným onemocněním, které způsobuje, že je žalobce zcela vázaný na péči syna. Ze zprávy praktické lékařky není zřejmé, o jaké onemocnění se má jednat. Ze zprávy není zřejmé, na základě čeho lékařka dovodila závěr o závislosti žalobce na synovi. Dále žalobce předložil lékařské zprávy ze dne 26. 10. 2021 a 22. 2. 2022 z psychiatrie, které poukazují na depresivní poruchu s těžkým průběhem z důvodu hrozby návratu do země původu a tím i na fixaci žalobce na syna.
35. Žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu dne 8. 4. 2022, lékařské zprávy jsou ze dne 19. 10. 2021 a 26. 10. 2021. Žalobce mohl a měl předložit lékařské zprávy již v rámci podání žádosti o azyl, resp, mohl a měl tvrdit okolnosti z lékařských zpráv plynoucí. Zpráva ze dne 22. 2. 2022 je sice data po podání žádosti o azyl, ale neobsahuje nové okolnosti, které by nevyplývaly z předchozí zprávy ze dne 26. 10. 2021, tudíž opět měl a mohl žalobce tvrdit duševní obtíže již v rámci podání žádosti o azyl.
36. Lékařské zprávy předložené žalobcem teprve v soudním řízení neprokazují nové okolnosti, které by vznikly po podání žádosti o azyl nebo po vydání rozhodnutí žalovaného. Jelikož žalobce namítá okolnosti, které mohl a měl namítnout již během řízení o azylu, nejsou dány podmínky pro přímou aplikaci čl. 46 procedurální směrnice (§ 32 odst. 9 zákona o azylu nelze v dané věci aplikovat vzhledem k přechodnému ustanovení novely č. 173/2023 Sb.), proto soud není oprávněn k nim přihlídnout. Přesto soud nad rámec relevantního odůvodnění uvádí, že depresivní stav neúspěšného žadatele o azyl je v zásadě očekávatelným následkem takového výsledku azylového řízení, neboť obvykle nepřiznáním mezinárodní

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

ochrany je zásadně zasáháno do života žadatele. Pokud by psychická újma neúspěšného žadatele v důsledku návratu měla založit nárok na mezinárodní ochranu, došlo by k popření mezinárodní ochrany jako takové v důsledku zahlcení, neboť by se stala nárokovou již v okamžiku zahájení řízení o mezinárodní ochranu. Institut mezinárodní ochrany je krajním prostředkem poskytnutí pobytového oprávnění cizinci, a v rámci toho je nutné požadovat existenci zásadní újmy.

37. Soud nevyhověl návrhu na výslech syna a žalobce pro nadbytečnost, neboť bylo na žalobci, aby tvrdil rozhodné okolnosti v žalobě, nehledě k výše uvedené úvaze soudu o vyloučení podmínek pro nové posouzení dříve existujících okolností soudem.
38. Žalobce ve správním, ale ani v soudním řízení neuvedl tvrzení, na základě kterých by došlo k podstatné změně okolnosti oproti předchozímu azylovému řízení. Zároveň správní orgán nenalezl zásadní změnu poměrů v zemi původu, proto žalovaný rozhodl v souladu se zákonem o azylu.
39. Soud z důvodů shora uvedených žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
40. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 20. 12. 2023

Mgr. Kamil Tojner, v.r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.